

CAN YOU ANSWER THESE QUESTIONS?

1. What was Rabbi Meir's real name?
2. Who were his teachers?
3. Who was Rabbi Meir's wife?
4. Why do we frequently rule against Rabbi Meir's stated opinions?
5. Why did Rabbi Meir flee to Babylon?

This and much more will be addressed in the fifth lecture of this series: "A Life of Brilliance".

To derive maximum benefit from this lecture, keep these questions in mind as you listen to the tape and read through the outline. Go back to these questions once again at the end of the lecture and see how well you answer them.

PLEASE NOTE: This outline and source book was designed as a powerful tool to help you appreciate and understand the basis of Jewish History. Although the lectures can be listened to without the use of the outline, we advise you to read the outline to enhance your comprehension. Use it as well as a handy reference guide and for quick review.

THE EPIC OF THE ETERNAL PEOPLE

Presented by Rabbi Shmuel Irons

Series III Lecture #5

A LIFE OF BRILLIANCE

I. The Crown of Torah

A.

אמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן: אין צדיק נפטר מן העולם עד שנברא צדיק כמותו, שנאמר (קהלת א) וזרח השמש ובא השמש, עד שלא כבתה שמשו של עלי זרחה שמשו של שמואל הרמתי, ואמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן: ראה הקדוש ברוך הוא שצדיקים מועטים, עמד ושתלן בכל דור ודור, שנאמר (שמואל א ב) כי לה' מצקי ארץ וישת עליהם תבל. יומא לח:

Rabbi Chiya bar Abba said in the name of R. Yochanan: No righteous man dies out of this world, before another, like himself, is created, as it is said: The sun also ariseth, and the sun goeth down (Koheles 1:5), — before the sun of Eli set, the sun of Shmuel of Ramathaim rose. Rabbi Chiya bar Abba also said in the name of Rabbi Yochanan: The Holy One, blessed be He, saw that the righteous are but few, therefore He planted them throughout all generations, as it is said: For the pillars of the earth are the Lord's, and He hath set the world upon them (Samuel I 2:8). **Yoma 38b**

B.

אמר רבי יוחנן: שלשה זירים הן של מזבח ושל ארון ושל שלחן. של מזבח - זכה אהרן ונטלו, של שלחן - זכה דוד ונטלו, של ארון - עדיין מונח הוא, כל הרוצה ליקח - יבא ויקח, שמא תאמר פחות הוא - תלמוד לומר (משלי ח) בי מלכים ימלכו. יומא עב:

Rabbi Yochanan said: There were three crowns: that of the altar, that of the ark, and that of the table. The one of the altar, Aaron deserved and he received it. The one of the ark, David deserved and received. The one of the ark is still lying and whosoever wants to take it, may come and take it. Perhaps you might think it is of little account, therefore the text reads: By me kings reign (Mishlei 8:15). **Yoma 72b**

C.

שדר עלוייהו לנירון קיסר. כי קאתי, שדא גירא למזרח אתא נפל בירושלים, למערב - אתא נפל בירושלים, לארבע רוחות השמים - אתא נפל בירושלים. א"ל לינוקא: פסוק לי פסוקיך, אמר ליה: (יחזקאל כה) ונתתי את נקמתי באדום ביד עמי ישראל וגו', אמר: קודשא בריך הוא בעי לחרובי ביתיה, ובעי לכפורי ידיה בההוא גברא ערק ואזל ואיגייר, ונפק מיניה ר"מ. גיטיך נו.

He sent against them Nero the Caesar. As he was coming he shot an arrow towards the east, and it fell in Jerusalem. He then shot one towards the west, and it again fell in Jerusalem. He shot towards all four points of the compass, and each time it fell in Jerusalem. He said to a certain boy: Repeat to me [the last] verse of Scripture you have learnt. He said: And I will lay my vengeance upon Edom by the hand of my people Israel. He said: The Holy One, blessed be He, desires to lay waste his House and to lay the blame on me. So he ran away and became a proselyte, and R. Meir was descended from him. **Gittin 56a**

II. The Most Brilliant of His Generation

A.

אמר רבי אחא בר חנינא: גלוי וידוע לפני מי שאמר והיה העולם שאין בדורו של רבי מאיר כמותו, ומפני מה לא קבעו הלכה כמותו - שלא יכלו חביריו לעמוד על סוף דעתו. שהוא אומר על טמא טהור ומראה לו פנים, על טהור טמא ומראה לו פנים. תנא: לא רבי מאיר שמו אלא רבי נהוראי שמו, ולמה נקרא שמו רבי מאיר - שהוא מאיר עיני חכמים בהלכה. אמר רבי: האי דמחדדנא מחבראי - דחזיתיה לרבי מאיר מאחוריה, ואילו חזיתיה מקמיה - הוה מחדדנא טפי. דכתיב (ישעיהו ל') והיו עיניך ראות את מוריך. עירובין יג:

Rabbi Acha bar Chanina said: It is revealed and known before Him Who spoke and the world came into existence, that in the generation of Rabbi Meir there was none equal to him; then why was not the halachah fixed in agreement with his views? Because his colleagues could not fathom the depths of his mind, for he would declare the ritually unclean to be clean and supply plausible proof, and the ritually clean to be unclean and also supply plausible proof.

One taught: His name was not Rabbi Meir but Rabbi Nehorai. Then why was he called Rabbi Meir? Because he enlightened the Sages in the halachah.

Rabbi declared: The only reason why I am keener than my colleagues is that I saw the back of Rabbi Meir, but had I had a front view of him I would have been keener still, for it is written in Scripture: But thine eyes shall see thy teacher (Isaiah 30:20). **Eirubin 13b**

B.

והאמר עולא: הרואה את ריש לקיש בבית המדרש כאילו עוקר הרים וטוחנן זה בזה אמר רבינא: והלא כל הרואה רבי מאיר בבית המדרש כאילו עוקר הרי הרים וטוחנן זה בזה. סנהדרין כד.

For Ulla said: One who saw Resh Lakish in the Bais-Hamidrash [engaged in debate] would think that he was uprooting mountains and grinding them against each other! — Ravina said: But did not he who saw Rabbi Meir in the Bais-Hamidrash feel that he was uprooting yet greater mountains and grinding them against each other? **Sanhedrin 24a**

III. Disciple of the Masters

A.

רבי מאיר יתיב דרש ואמר שמועתא מן שמיה דרי ישמעאל ולא אמר שמועתא מן שמיה דרבי עקיבא א"ל כל עלמא ידעין דר"מ תלמידיה דרבי עקיבא. ירושלמי ברכות ב:א

Rabbi Meir would sit and expound and say over a statement in the name of Rabbi Yishmael but wouldn't say over a statement in the name of Rabbi Akiva. He (Rabbi Yaakov ben Idi) said: Everyone knew that Rabbi Meir was a disciple of Rabbi Akiva [and that the author of every unattributed statement of Rabbi Meir was actually Rabbi Akiva]. **Yerushalmi Berachos 2:1**

B.

אמר רבי יהושע בן לוי: כל מקום שאתה מוצא משום רבי ישמעאל אמר תלמיד אחד לפני רבי עקיבא - אינו אלא רבי מאיר, ששימש את רבי ישמעאל ואת רבי עקיבא. דתניא, אמר רבי מאיר: כשהייתי אצל רבי ישמעאל הייתי מטיל קנקנתום לתוך הדיו ולא אמר לי דבר. כשבאתי אצל רבי עקיבא אסרה עלי. איני? והאמר רב יהודה אמר שמואל משום רבי מאיר: כשהייתי לומד אצל רבי עקיבא הייתי מטיל קנקנתום לתוך הדיו ולא אמר לי דבר. וכשבאתי אצל רבי ישמעאל אמר לי: בני... וכי מטילין קנקנתום לתוך הדיו? ... קשיא שימוש אשימוש, קשיא אסרה אאסרה - בשלמא שימוש אשימוש לא קשיא מעיקרא אתא לקמיה דרבי עקיבא, ומדלא מצי למיקם אליביה - אתא לקמיה דרבי ישמעאל וגמר גמרא, והדר אתא לקמיה דרבי עקיבא וסבר סברא. אלא אסרה אאסרה קשיא - קשיא. עירובין יג.

Rabbi Yehoshua ben. Levi stated: Wherever you find the expression, 'A disciple, in the name of Rabbi Yishmael, stated in the presence of Rabbi Akiva' [the reference is to] none other than Rabbi Meir who attended upon Rabbi Yishmael and Rabbi Akiva [successively]; for it was taught: Rabbi Meir related, 'When I was with Rabbi Yishmael I used to put vitriol into my ink and he told me nothing [against it], but when I subsequently came to Rabbi Akiva, the latter forbade it to me.'

Is this, however, correct? Did not Rav Yehudah in fact state in the name of Shmuel who had it from Rabbi Meir: When I was studying under Rabbi Akiva I used to put vitriol into my ink and he told me nothing [against it], but when I subsequently came to Rabbi Yishmael the latter said to me, 'My son' ... 'May vitriol', he asked me, 'be put into the ink?'... Now, is there no contradiction in the sequence of the attendance and in the authorship of the prohibition? The contradiction in the sequence might well [be explained by the suggestion that] he first came to Rabbi Akiba but, as he was unable to comprehend his teaching, he went to Rabbi Yishmael where he studied the traditional teachings, and then returned to Rabbi Akiba and engaged in logical discussion and argument; but the authorship of the prohibitions, surely, presents a difficulty, does it not? — This is so indeed. **Eiruvim 13a**

C.

אמרו: שנים עשר אלף זוגים תלמידים היו לו לרבי עקיבא, מגבת עד אנטיפרס, וכולן מתו בפרק אחד מפני שלא נהגו כבוד זה לזה, והיה העולם שמם, עד שבא ר"ע אצל רבותינו שבדרום, ושנאה להם ר"מ ור' יהודה ור' יוסי ורבי שמעון ורבי אלעזר בן שמוע, והם הם העמידו תורה אותה שעה. תנא: כולם מתו מפסח ועד עצרת. אמר רב חמא בר אבא, ואיתימא ר' חייא בר אבין: כולם מתו מיתה רעה. מאי היא? א"ר נחמן: אסכרה. יבמות סב:

It was said that Rabbi Akiva had twelve thousand pairs of disciples, from Gabbatha to Antipatris; and all of them died at the same time because they did not treat each other with respect. The world remained desolate until Rabbi Akiva came to our Masters in the South and taught the Torah to them. These were Rabbi Meir, Rabbi Yehudah, Rabbi Yosei, Rabbi Shimon and R. Eleazar ben Shammua; and it was they who revived the Torah at that time. A Tanna taught: All of them died between Passover and Pentecost. Rabbi Chama bar Abba or, it might be said, R. Chiyya bar Avin said: All of them died a cruel death. What was it?—Rav Nahman replied: Croup. **Yevamos 62b**

D.

אמר רבי יוחנן: סתם מתניתין רבי מאיר, סתם תוספתא רבי נחמיה, סתם ספרא רבי יהודה, סתם ספרי רבי שמעון, וכולהו אליבא דרבי עקיבא. סנהדרין פו.

R. Yochanan said: [The author of] an anonymous Mishnah is Rabbi Meir; of an anonymous Tosefta, Rabbi Nechemiah; of an anonymous [dictum in the] Sifra, Rabbi Yehudah; in the Sifre, Rabbi Shimon; and all are taught according to the views of Rabbi Akiba. **Sanhedrin 86a**

E.

אמר רבי בא בראשונה היה כל אחד ואחד ממנה את תלמידיו ... ורבי עקיבא את רבי מאיר ואת רבי שמעון. אמר רבי מאיר תחילה. ירושלמי סנהדרין א:ב

Rabbi Bo said: Originally each and every one (Master) would appoint (give smicha to) his own disciple... Rabbi Akiva [appointed] Rabbi Meir and Rabbi Shimon. He said that Rabbi Meir should sit first. **Yerushalmi Sanhedrin 1:2**

F

אמר רב יהודה אמר רב: ברם, זכור אותו האיש לטוב, ורבי יהודה בן בבא שמו, שאילמלא הוא נשתכחו דיני קנסות מישראל. - נשתכחו? נגרוסינהו - אלא: בטלו דיני קנסות מישראל. שפעם אחת גזרה מלכות הרשעה שמד על ישראל, שכל הסומך - יהרג, וכל הנסמך - יהרג, ועיר שסומכין בה - תיחרב, ותחומין שסומכין בהן - יעקרו. מה עשה יהודה בן בבא? הלך וישב לו בין שני הרים גדולים, ובין שתי עיירות גדולות, ובין שני תחומי שבת, בין אושא לשפרעם. וסמך שם חמשה זקנים, ואלו הן: רבי מאיר, ורבי יהודה, ורבי שמעון, ורבי יוסי, ורבי אלעזר בן שמוע. רב אויא מוסיף: אף רבי נחמיה. כיון שהכירו אויביהם בהן אמר להן: בניי, רוצן אמרו לו: רבי, מה תהא עליך? - אמר להן: הריני מוטל לפניהם כאבן שאין לה הופכים. אמרו: לא זוו משום עד שנעצו בו שלש מאות לונביאות של ברזל, ועשאוהו ככברה. - רבי יהודה בן בבא אחריני הוו בהדיה, והאי דלא חשיב להו - משום כבודו דרבי יהודה בן בבא. - ורבי מאיר רבי יהודה בן בבא סמכיה? והא אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן: כל האומר רבי מאיר אלא סמכו רבי עקיבא - אינו אלא טועה - סמכיה רבי עקיבא ולא קיבלו, סמכיה רבי יהודה בן בבא - וקיבלו. סנהדרין דף יד.

Did not Rav Yehudah say in Rav's name: 'May this man indeed be remembered for blessing — his name is Rabbi Yehudah ben Bava; were it not for him, the laws of kenasa would have been forgotten in Israel.' Forgotten? Then they could have been learned. But these laws might have been abolished; because once the wicked Government, [as an act of religious persecution], decreed that whoever performed an ordination should be put to death, and whoever received ordination should he put to death, the city in which the ordination took place demolished, and the boundaries wherein it had been performed, uprooted. What did Rabbi Yehudah ben Bava do? He went and sat between two great mountains, [that lay] between two large cities; between the Sabbath boundaries of the cities of Usha and Shefaram and there ordained five elders: viz., Rabbi Meir, Rabbi Yehudah, Rabbi Shimon, Rabbi Yosei and Rabbi Eliezer ben Shamua. R. Avia adds also Rabbi Nechemia in the list. As soon as their enemies discovered them he [Rabbi Yehudah ben Bava] urged them: 'My children, flee.' They said to him, 'What will become of thee, Rabbi?' 'I lie before them like a stone which none [is concerned to] overturn,' he replied. It was said that the enemy did not stir from the spot until they had driven three hundred iron spear-heads into his body, making it like a sieve. — With Rabbi Yehudah ben Bava were in fact some others, but in honor to him, they were not mentioned.

Was Rabbi Meir indeed ordained by Rabbi Yehudah ben Bava? Did not Rabbah bar Bar Hannah say in Rabbi Yochanan's name: He who asserts that Rabbi Meir was not ordained by Rabbi Akiba is certainly in error? — Rabbi Akiba had indeed ordained him, but the ordination was not acceptable; while R. Yehudah ben Bava's later ordination, on the other hand, was accepted. **Sanhedrin 14a**

G.

תנו רבנן: מעשה באחר שהיה רוכב על הסוס בשבת, והיה רבי מאיר מהלך אחריו ללמוד תורה מפיו. אמר לו: מאיר, חזור לאחריך, שכבר שיערתי בעקבי סוסי עד כאן תחום שבת. אמר ליה: אף אתה חזור בך. - אמר ליה: ולא כבר אמרתי לך: כבר שמעתי מאחורי הפרגוד שובו בנים שובכים - חוץ מאחר. חגיגה טו.

Our Rabbis taught: Once Acher was riding on a horse on the Sabbath, and Rabbi Meir was walking behind him to learn Torah at his mouth. Said [Acher] to him: Meir, turn back, for I have already measured by the paces of my horse that thus far extends the Sabbath limit. He replied: Thou, too, go back! [Acher] answered: Have I not already told thee that I have already heard from behind the Veil: 'Return ye backsliding children' — except Acher. **Chagigah 15a**

H.

ורבי מאיר היכי גמר תורה מפומיה דאחר? והאמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן: מאי דכתיב (מלאכי ב') כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו כי מלאך ה' צבאות הוא, אם דומה הרב למלאך ה' צבאות - יבקשו תורה מפיהו. ואם לאו - אל יבקשו תורה מפיהו - אמר ריש לקיש: רבי מאיר קרא אשכח ודרש (משלי כ"ב) הט אונך ושמע דברי חכמים ולבך תשית לדעת. לדעתם לא נאמר, אלא לדעתי. רב חנינא אמר מהכא: (תהלים מ"ה) שמעי בת וראי והטי אונך ושכחי עמך ובית אביך וגו'. קשו קראי אהדדי - לא קשיא, הא - בגדול, הא - בקטן. כי אתא רב דימי אמר, אמרי במערבא: רבי מאיר אכל תחלא ושדא שיחלא לברא. חגיגה טו:

But how did Rabbi Meir learn Torah at the mouth of Acher? Behold Rabbah bar Bar Chana said that R. Yochanan said: What is the meaning of the verse, For the priest's lips should keep knowledge, and they should seek the Law at his mouth; for he is the messenger of the Lord of hosts (Malachi 2:7)? [This means that] if the teacher is like an angel of the Lord of hosts, they should seek the Law at his mouth, but if not, they should not seek the Law at his mouth! — Resh Lakish answered: Rabbi Meir found a verse and expounded it [as follows]: Incline thine ear, and hear the words of the wise, and apply thy heart unto my knowledge (Mishlei 22:17). It does not say, 'unto their knowledge', but 'unto my knowledge'. Rabbi Chanina said, [he decided it] from here: Hearken, O daughter, and consider, and incline thine ear; forget also thine own people, and thy father's house etc. (Psalms 45:11). The verses contradict one another! There is no contradiction: in the one case Scripture refers to an adult, in the other to a child. When Rabbi Dimi came [to Babylon] he said: In the West, they say: Rabbi Meir ate the date and threw the kernel away. **Chagigah 15b**

IV. The Remnant Returns

A.

רבי יונה בשם רבי חייא בר בא מעשה שנכנסו שבעה זקנים לעבר את השנה בבקעת רימון ומי היו רבי מאיר ורבי יהודה ורבי יוסי ורבי שמעון ורבי נחמיה ורבי אליעזר בן יעקב ורבי יוחנן הסנדלר. ירושלמי חגיגה ג:א

Rabbi Yona in the name of Rabbi Chiyah bar Bo [said]: The following incident occurred. Seven elders came to Bikaas Rimon in order to calculate and declare the intercalated year. Who were they? Rabbi Meir, Rabbi Yehudah, Rabbi Yosei, Rabbi Shimeon, Rabbi Nechemia, Rabbi Eliezer ben Yaakov, and Rabbi Yochanon HaSandlar. Talmud Yerushalmi **Chagigah 3:1**

B.

בשלפי השמד נתכנסו רבותינו לאושא ואלו הן רבי יהודה ורבי נחמיה רבי מאיר ורבי יוסי ורשב"י ורבי אלעזר בן יעקב. שלחו אצל זקני גליל ואמרו כל מי שהוא למד יבא וילמד וכל מי שאינו למד יבא וילמד נתכנסו ולמדו ועשו כל צרכיהון. מדרש שיר השירים ב:ה-ב-ג

When the forced assimilation [brought about by Hadrian] eased, the Rabbis entered Usha. This a list of those who entered: Rabbi Yehudah, Rabbi Nechemia, Rabbi Meir, Rabbi Yosei, Rabbi Shimeon ben Yochai, Rabbi Eliezer the son of Rabbi Yosei HaGalilee, and Rabbi Eliezer ben Yaakov. They sent to the elders of Galilee and said: Anyone who is [already] learned let him come and learn [more] and anyone who is not learned may come and learn. They entered and studied and accomplished all they needed to do. **Shir HaShirim Rabbah 2:5:3**

C.

אמר רבי שמעון בן אלעזר: מעשה ברבי מאיר שהלך לעבר שנה בעסיא, ולא היה שם מגילה, וכתבה מלבו וקראה. אמר רבי אבהו: שאני רבי מאיר דמקיים ביה (משלי ד') ועפעפין יישרו נגדך. מגילה יח:

'It happened once that Rabbi Meir went to create the intercalated year in Assia, and there was no Megillah there and he wrote one out by heart'! — Rabbi Abbahu said: Rabbi Meir is different, because to him could be applied the verse: Thine eyelids shall look straight before thee. **Megillah 18b**

V. Saint and Mentor

A.

תניא: מעשה באשה אחת שבאתה לבית מדרשו של רבי מאיר, אמרה לו: רבי, אחד מכם קדשני בביאה. עמד רבי מאיר וכתב לה גט כריתות, ונתן לה, עמדו כתבו כולם ונתנו לה. סנהדרין יא.

A story is related of a woman who appeared at the Beth Hammidrash of Rabbi Meir and said to him, 'Rabbi, one of you has taken me to wife by cohabitation.' Thereupon he rose up and gave her a bill of divorce, after which every one of his disciples stood up in turn and did likewise. **Sanhedrin 11a**

B.

תניא: אין טורפין יין ושמן לחולה בשבת. אמר רבי שמעון בן אלעזר משום רבי מאיר: אף טורפין יין ושמן. אמר רבי שמעון בן אלעזר: פעם אחת חש רבי מאיר במעיו, ובקשנו לטרוף לו יין ושמן, ולא הנחנו. אמרנו לו: דבריך יבטלו בחיך? אמר לנו: אף על פי שאני אומר כך, וחברי אומרים כך - מימי לא מלאני לבי לעבור על דברי חברי. שבת קלד.

For it was taught in a Braisa: One may not beat up wine and oil for an invalid on the Sabbath. Rabbi Shimon ben Eleazar said in Rabbi Meir's name: One may indeed beat up wine and oil. Rabbi Shimon ben Eleazar related, "Rabbi Meir was once suffering internally, and we wished to beat up wine and oil for him, but he would not permit us. Said we to him, 'Your words shall be made void in your own lifetime!' 'Though I rule thus,' he replied, 'yet my colleagues rule otherwise, [and] I have never presumed to disregard the words of my colleagues.'" **Shabbos 134a**

C.

מרגלא בפומיה דרבי מאיר: גמור בכל לבבך ובכל נפשך לדעת את דרכי ולשקוד על דלתי תורתי, נצור תורתי בלבך ונגד עיניך תהיה יראתי, שמור פיך מכל חטא וטהר וקדש עצמך מכל אשמה ועון, ואני אהיה עמך בכל מקום. ברכות יז.

A favourite saying of Rabbi Meir was: Study with all thy heart and with all thy soul to know My ways and to watch at the doors of My law. Keep My law in thy heart and let My fear be before thy eyes. Keep thy mouth from all sin and purify and sanctify thyself from all trespass and iniquity, and I will be with thee in every place. **Berachos 17a**

D.

רבי מאיר אומר כל העוסק בתורה לשמה. זוכה לדברים הרבה. ולא עוד. אלא שכל העולם כולו כדאי הוא לו. נקרא רע. אהוב. אוהב את המקום. אוהב את הבריות. משמח את המקום. משמח את הבריות. ומלבשתו ענוה ויראה. ומכשרתו להיות צדיק חסיד ישר ונאמן. ומרחקתו מן החטא. ומקרבתו לידי זכות. ונהנין ממנו עצה ותושיה בינה וגבורה. שנאמר (משלי ח). לי עצה ותושיה אני בינה לי גבורה. ונותנת לו מלכות וממשלה וחקור דין. ומגלין לו רזי תורה. ונעשה כמעין המתגבר וכנהר שאינו פוסק. והוי צנוע וארך רוח ומוחל על עלבונו. ומגדלתו ומרוממתו על כל המעשים. אבות ו:א

Rabbi Meir said: Whoever occupies himself with the Torah for its own sake, acquires by merit many things, nay more, the whole of the world is worth while for his sake. He is called a friend, a beloved, one that loves the all-present, one that loves [his fellow-] creatures. One that gladdens G-d, one that gladdens man; and it [i. e. the Torah] clothes him with meekness and fear, and fits him to be righteous, pious, upright and faithful; it also keeps him far from sin, and brings him near to merit [orious conduct]; and men benefit from him by [way of] counsel, sound knowledge, understanding and strength, as it is said, counsel is mine and sound wisdom; I am understanding, power is mine; and it gives him sovereignty and dominion, and [the faculty to be] searching in judgment; and they reveal to him the secret meanings of the Torah, and he is made as a well that ever gathers force, and like a stream that never ceases; and he becomes modest, long-suffering and forgiving of insult towards himself; and it makes him great, and exalts him above all the works [of G-d]. **Avos 6:1**

VI. Scholar and Teacher

A.

רבן שמעון בן גמליאל נשיא, רבי מאיר חכם, רבי נתן אב"ד. הוריות יג:

Rabban Shimon ben Gamliel was the President (of the Sanhedrin), Rabbi Meir the Chacham (the scholar), and Rabbi Nasan the Av-bais-din. **Horayos 13b**

B.

משמת ר"מ - בטלו מושלי משלים. סוטה מט.

When Rabbi Meir died, the [era of] composers of parables (fables) came to an end. **Sotah 49a**

C.

תניא, איסי בן יהודה היה מונה שבחן של חכמים: ר"מ - חכם וסופר. גיטין סז.

For so it has been taught: Issi ben Yehudah used to specify the distinctive merits of the various Sages. Rabbi Meir [he said], was wise and a scribe. **Gittin 67a**

VII. Beruriah

A.

הנהו בריוני דהוו בשבבותיה דרבי מאיר והוו קא מצערו ליה טובא, הוה קא בעי רבי מאיר רחמי עלויהו כי היכי דלימותו. אמרה ליה ברוריא דביתהו: מאי דעתך? - משום דכתיב: (תהלים ק"ד) יתמו חטאים, מי כתיב חוטאים? חטאים כתיב ועוד, שפיל לסיפיה דקרא: ורשעים עוד אינם, כיון דיתמו חטאים - ורשעים עוד אינם? אלא, בעי רחמי עלויהו דלהדרו בתשובה - ורשעים עוד אינם. בעא רחמי עלויהו והדרו בתשובה. אמר לה ההוא מינא לברוריא: כתיב (ישעיהו נד) רני עקרה לא ילדה, משום דלא ילדה - רני? אמרה ליה: שטיא שפיל לסיפיה דקרא, דכתיב: כי רבים בני שוממה מבני בעולה אמר ה' אלא מאי עקרה לא ילדה - רני כנסת ישראל שדומה לאשה עקרה שלא ילדה בנים לגיהנם כותייכו. ברכות י.

There were once some highwaymen in the neighbourhood of R. Meir who caused him a great deal of trouble. Rabbi Meir accordingly prayed that they should die. His wife Beruria said to him: How do you make out [that such a prayer should be permitted]? Because it is written 'Let chatta'im cease' (Psalms 104)? Is it written chot'im (sinners)? It is written hatta'im (sins)! Further, look at the end of the verse: 'and let the wicked men be no more'. Since the sins will cease, there will be no more wicked men! Rather pray for them that they should repent, and there will be no more wicked. He did pray for them, and they repented.

A certain Min said to Beruria: it is written: Sing, O barren, thou that didst not bear (Isaiah 54). Because she did not bear is she to sing? She replied to him: You fool! Look at the end of the verse, where it is written, For the children of the desolate shall be more than the children of the married wife, saith the Lord. But what then is the meaning of 'a barren that did not bear'? Sing, O community of Israel, who resemblest a barren woman, for not having born children like you for Gehenna. **Berachos 17a**

B.

ומה ברוריה דביתהו דרבי מאיר, ברתייה דרבי חנניה בן תרדיון, דתניא תלת מאה שמעתתא ביומא משלש מאה רבוותא - ואפילו הכי לא יצתה ידי חובתה בתלת שנין, ואת אמרת בתלתא ירחי? פסחים סב:

If Beruriah, wife of Rabbi Meir [and] daughter of Rabbi Chanina ben Teradion, who studied three hundred laws from three hundred teachers in [one] day, could nevertheless not do her duty in three years, yet you propose [to do it] in three months! **Pesachim 62b**

C.

ברוריא דביתהו דר' מאיר ברתייה דר' חנינא בן תרדיון הואי, אמרה לו: זילא בי מלתא דיתבא אחתאי בקובה של זונות. שקל תרקבא דדינרי ואזל, אמר: אי לא איתעביד בה איסורא מיתעביד ניסא, אי עבדה איסורא לא איתעביד לה ניסא. אזל נקט נפשיה כחד פרשא, אמר לה: השמיעני לי, אמרה ליה: דשתנא אנא. אמר לה: מתרחנא מרתח, אמרה לו: נפישין טובא ואיכא טובא הכא (דשפירן מינאי. אמר: ש"מ לא עבדה איסורא, כל דאתי אמרה ליה הכי. אזל לגבי שומר דידה, א"ל: הבה ניהלה, אמר ליה: מיסתפינא ממלכותא, אמר ליה: שקול תרקבא דדינרא, פלגא פלח ופלגא להוי לך. א"ל: וכי שלמי מאי איעביד? א"ל: אימא אלהא דמאיר ענני ומתצלת. א"ל: ומי יימר דהכי איכא? א"ל השתא חזית]. הוו הנהו כלבי דהוו קא אכלי אינשי, שקל קלא שדא בהו, הוו קאתו למיכליה, אמר: אלהא דמאיר ענני שבקוה,

ויהבה ליה. לסוף אשתמע מילתא בי מלכא, אתיוה אסקוה לזקיפה, אמר: אלהא דמאיר ענני אחתוה. אמרו ליה: מאי האי? אמר להו: הכי הוה מעשה. אתו חקקו לדמותיה דר' מאיר אפיתחא דרומי, אמרי: כל דחזי לפרצופא הדין לייתה. יומא חדא חזיוהי, רהט אבתריה, רהט מקמייהו, על לבי זונות. איכא דאמרי: בשולי עובדי כוכבים חזא, טמש בהא ומתק בהא. איכא דאמרי: אתא אליהו אדמי להו כזונה, כרכתיה, אמרי: חס ושלום, אי ר' מאיר הוה לא הוה עביד הכי. קם ערק אתא לבבל. איכא דאמרי: מהאי מעשה, ואיכא דאמרי: ממעשה דברוריא. עבודה זרה יח.:

Beruria, the wife of Rabbi Meir, was a daughter of Rabbi Chanina ben Teradion. Said she [to her husband], 'I am ashamed to have my sister placed in a brothel.' So he took a tarkab-full of denarii and set out. If, thought he, she has not been subjected to anything wrong, a miracle will be wrought for her, but if she has committed anything wrong, no miracle will happen to her. Disguised as a legionnaire, he came to her and said, 'Prepare thyself for me.' She replied, 'The manner of women is upon me.' 'I am prepared to wait,' he said. 'But,' said she, 'there are here many, many prettier than I am.' He said to himself, that proves that she has not committed any wrong; she no doubt says thus to every comer. He then went to her warder and said, 'Hand her over to me.' He replied, 'I am afraid of the government.' 'Take the tarkab of dinars.' said he, 'one half distribute [as bribe], the other half shall be for thyself.' 'And what shall I do when these are exhausted?' he asked. 'Then,' he replied, 'say, "O God of Meir, answer me!" and thou wilt be saved.' 'But,' said he, 'who can assure me that that will be the case?' He replied, 'You will see now.' There were there some dogs who bit anyone [who incited them]. He took a stone and threw it at them, and when they were about to bite him he exclaimed, 'O God of Meir answer me!' and they let him alone. The warder then handed her over to him. At the end the matter became known to the government, and [the warder] on being brought [for judgment] was taken up to the gallows, when he exclaimed, 'O God of Meir answer me.' They took him down and asked him what that meant, and he told them the incident that had happened. They then engraved Rabbi Meir's likeness on the gates of Rome and proclaimed that anyone seeing a person resembling it should bring him there. One day [some Romans] saw him and ran after him, so he ran away from them and entered a harlot's house. Others say he happened just then to see food cooked by heathens and he dipped in one finger and then sucked the other. Others again say that Elijah the Prophet appeared to them as a harlot who embraced him. God forbid, said they, were this Rabbi Meir, he would not have acted thus! [and they left him]. He then arose and ran away and came to Babylon. Some say it was because of that incident that he ran to Babylon; others say because of the incident about Beruria. **Avodah Zarah 18a-b**

D.

אשת חיל מי ימצא. אמרו מעשה היה בר' מאיר שהיה יושב ודורש בבית המדרש בשבת במנחה, ומתו שני בניו, מה עשתה אמן, הניחה שניהם על המטה ופרשה סדין עליהם, במוצאי שבת בא ר' מאיר מבית המדרש לביתו, אמר לה היכן שני בני, אמרה לבית המדרש הלכו, אמר לה צפיתי לבית המדרש ולא ראיתי אותם, נתנו לו כוס של הבדלה והבדיל, חזר ואמר היכן שני בני, אמרה לו הלכו למקום אחר ועכשיו הם באים, הקריבה לפניו המאכל ואכל ובירך, לאחר שבירך אמרה לו רבי [שאלה אחת יש לי לשאול לך, אמר לה אמרי שאלתך, אמרה לו רבין קודם היום בא אדם אחד ונתן לי פקדון, ועכשיו בא ליטול אותו, נחזיר לו או לא, אמר לה בתי מי שיש פקדון אצלו הוא צריך להחזירו לרבו, אמרה לו רבי חוץ מדעתך לא הייתי נותנת אצלו, מה עשתה תפשתו בידה, והעלה אותו לאותו חדר, והקריבה אותו למטה, ונטלה סדין מעליהם, וראה שניהם מתים ומונחים על המטה, התחיל בוכה ואומר בני רבי רבי, בני בדרך ארץ, ורבי שהיו מאירין פני בתורתך, באותה שעה אמרה לו לר' מאיר רבי לא כך אמרת לי אני צריך להחזיר הפקדון לרבו, אמר, ד' נתן וד' לקח יהי שם ד' מבורך) איוב א כא. אמר ר' חנינא בדבר הזה נחמתו ונתיישרה דעתו, לכך נאמר אשת חיל מי ימצא. אמר ר' [חמא בר] חנינא מפני מה נתחייבו בניו של ר' מאיר ומתו בבת אחת, מפני שהיו רגילין להניח בית המדרש ויושבין באכילה ובשתיה. אמר ר' יוחנן ואפילו בדברי הבטלה, שבשעה שניתנה תורה לישראל לא הזהירן אלא על דברי תורה, שנאמר היום הזה ד' אלקיך מצוך לעשות (דברים כו: טז). מדרש משלי לא:

Who can find a woman a valor? (Mishlei 31:10) They (the Rabbis) said that the following incident happened with Rabbi Meir: As he was sitting and expounding in the Bais Midrash (study hall) Shabbos afternoon, his two children died. What did their mother do? She put them on the bed and covered them with a sheet. After Shabbos, when Rabbi Meir came back from the Bais Midrash, he asked her where the two children were. She replied that they went to the Bais Midrash. He said to her, "I looked around the Bais Midrash and I didn't see them." She gave him a cup for Havdalah and he made Havdalah. Again he asked for the two children. She replied, "They went out to some other place and they'll be back shortly." She brought him some food and he ate and made the benediction (after the meal). After he had made the benediction, she said to him, "I have one question to ask." He replied, "Tell me your question." She said to him, "Prior to this day someone came and gave me an object for safekeeping and now he is coming to take it back. Should I give it to him or not?" He said, "My daughter, someone who has an object for safekeeping has to return it to its rightful owner." She said to him, "If it wouldn't be for your opinion, I wouldn't be giving it to him."

What did she do? She grabbed him by his hand and brought him up to the room near the bed and took the sheet off of them. As he saw their dead bodies lying on the bed he started to cry and said, "My children, my children, my teachers, my teachers. They were my children (or students) in the ways of the world. They were my teachers in that they would brighten my face with their insights in Torah." At that moment she said to him, "My master, didn't I tell you that I needed to return the object that was held for safekeeping back to its owner?" He said, "The L-rd has given, the L-rd has taken. The name of the L-rd should be blessed (Job 1:21)."

Rabbi Chaninah said, "Through this thing (Rabbi Meir's wife's subterfuge) she was able to console and calm him." [Regarding such a woman] is it stated: Who can find a woman a valor? (Mishlei 31:10)."

Rabbi Chama bar Chanina said, "Why were the children of Rabbi Meir condemned to die and why did they die together? [The answer is:] Because they used to leave the Bais Midrash and sit down to eat and drink." Rabbi Yochanon said, "Even for matters of idleness [and not just pleasure were they deserving such a punishment] because at the time the Torah was given He only warned them regarding the words of Torah as it is stated: This day the L-rd thy G-d hath commanded thee to do these statutes and judgments; thou shalt therefore keep and do them with all thine heart, and with all thy soul (Deuteronomy 26:16)." **Midrash Mishlei 31:10**

IX. Jewish Morals in Roman Society

A.

פתח רבי יהודה ואמר: כמה נאים מעשיהן של אומה זו: תקנו שווקים, תקנו גשרים, תקנו מרחצאות. רבי יוסי שתק. נענה רבי שמעון בן יוחאי ואמר: כל מה שתקנו - לא תקנו אלא לצורך עצמן, תקנו שווקין - להושיב בהן זונות, מרחצאות - לעדן בהן עצמן, גשרים - ליטול מהן מכס. שבת לג:

Rabbi Yehudah commenced [the discussion] by observing, 'How fine are the works of this people! They have made streets, they have built bridges, they have erected baths.' Rabbi Yosei was silent. Rabbi Shimon bar Yochai answered and said, 'All that they made, they made for themselves; they built market-places, to set harlots in them; baths, to rejuvenate themselves; bridges, to levy tolls for them. **Shabbos 33b**

B.

אמר רבי יוחנן: שלשה מכריז עליהן הקדוש ברוך הוא בכל יום: על רווק הדר בכרך ואינו חוטא, ועל עני המחזיר אבידה לבעליה, ועל עשיר המעשר פירותיו בצניעה. רב ספרא רווק הדר בכרך הוה - תני תנא קמיה דרבא ורב ספרא, צהבו פניו דרב ספרא, אמר לו רבא: לאו כגון מר, אלא כגון רב חנינא ורב אשעיא. דהוּו אושכפי בארעא דישראל. והוּו יתבי בשוקא דזונות, ועבדי להו מסאני לזונות, ועיילי להו. אינהו מסתכלי בהו, ואינהו לא מדלן עינייהו לאיסתכולי בהו. ומומתייהו הכי: בחייהן רבנן קדישי דבארעא דישראל. פסחים דף קיג.:

Rabbi Yochanan said: Concerning three does the Holy one, blessed be He, make proclamation every day: a bachelor who lives in a large town without sinning, a poor man who returns lost property to its owner, and a wealthy man who tithes his produce in secret. Rav Safra was a bachelor living in a large town. Now a Tanna recited [Rabbi Johanan's dictum] before Raba and Rav Safra, [whereupon] Rav Safra's face lit up. Said Raba to him: it does not mean such as you, but such as Rav Chanina and Rav Oshaia, who were cobblers in Eretz Yisrael and dwelt in a street of harlots and made shoes for harlots and went in to them: they [the harlots] looked at them, but they [these scholars] would not lift their eyes to look at them, and their [the harlots'] oath was 'by the life of the holy Rabbis of Eretz Yisrael.' **Pesachim 113**

C.

ר' חנינא ור' יונתן הוו קאזלי באורחא, מטו להנהו תרי שבילי, חד פצי אפיתחא דעבודת כוכבים, וחד פצי אפיתחא דבי זונות. אמר ליה חד לחבריה: ניזיל אפיתחא דעבודת כוכבים דנכיס יצריה, א"ל אידך: ניזיל אפיתחא דבי זונות ונכפייה ליצרין, ונקבל אגרא. כי מטו התם חזינהו [לזונות], איתכנעו מקמיהו. א"ל: מנא לך הא? א"ל: (משלי ב) מזימה תשמור עלך תבונה תנצרכה. עבודה זרה דף יז.:

Rabbi Chanina and Rabbi Yonasan were walking on the road and came to a parting of ways, one of which led by the door of a place of idol-worship and the other led by a harlots' place. Said the one to the other: Let us go [through the one leading] by the place of idolatry the inclination for which has been abolished. The other however said: Let us go [through that leading] by the harlots' place and defy our inclination and have our reward. As they approached the place they saw the harlots withdraw at their presence. Said the one to the other: Whence didst thou know this? The other, in reply, quoted, She shall watch over thee, mezimmah [against lewdness], discernment shall guard thee.

Avodah Zarah 17a-b

D.

ההוא דאתא לקמיה דרב נחמן, אמר ליה: פתח פתוח מצאתי, אמר ליה רב נחמן: אסבוהו כופרי, מברכתא חביטא ליה. והא רב נחמן הוא דאמר: מהימן מהימן, ומסבינן ליה כופרי. רב אחאי משני: כאן בבחור, כאן בנשוי. כתובות י.

Someone came before Rav Nahman [and] said to him: I have found an open opening. Rav Nahman answered: Lash him with palm-switches; harlots lie prostrate before him. But it is Rav Nahman who said that he [the husband] is believed! — He is believed, but [at the same time] one lashes him with palm-switches. Rav Ahai answered: Here [it speaks] of a young man, there [it speaks] of one who was married before. **Kesubos 10a**

D.

תנו רבנן: ההולך לאיצטדינין ולכרקום, וראה שם את הנחשים ואת החכרין, בוקיון ומוקיון ומוליון ולוליון, בלורין סלגורין - הרי זה מושב לצים, ועליהם הכתוב אומר: (תהלים א) אשרי האיש אשר לא הלך וגו' כי אם בתורת ה' חפצו, הא למדת, שדברים הללו מביאין את האדם לידי ביטול תורה.

תנו רבנן: אין הולכין לטרטיאות ולקרקסאות, מפני שמזבלין שם זיבול לעבודת כוכבים, דברי ר' מאיר וחכמים אומרים: מקום שמזבלין אסור - מפני חשד עבודת כוכבים, ומקום שאין מזבלין שם אסור - מפני מושב לצים. מאי בינייהו? אמר ר' חנינא מסורא: נשא ונתן איכא בינייהו. עבודה זרה יח:

Our Rabbis taught: Those who visit stadiums or a camp and witness there [the performance] of sorcerers and enchanters, or of bukion and mukion, lulion and mulion, blurin or salgurin (different forms of entertainment) — lo, this is 'the seat of the scornful,' and against those [who visit them] Scripture says, Happy is the man that hath not walked in the counsel of the wicked . . . nor sat in the seat of the scornful, but his delight is in the law of the Lord (Psalms 1:1). From here you can infer that those things cause one to neglect the Torah.

Our Rabbis taught: One should not go to theatres or circuses because entertainments are arranged there in honor of the idols. This is the opinion of Rabbi Meir. But the Sages say: Where such entertainments are given there is the prohibition of being suspected of idolatrous worship, and where such entertainment is not given. the prohibition is because of being in 'the seat of the scornful'. What is the difference between these two reasons? Said Rav Chanina of Sura: The difference is in the case of already having done business. [If the prohibition is related to idolatry then the proceeds of the sale are forbidden.]
Avodah Zarah 18b

TIME LINE

<u>EVENT</u>	<u>DATE</u>
The Birth of Rabbi Akiva	16 C.E.
The Beginning of Rabbi Akiva's Studies	56 C.E.
The Defection of Nero the Caesar	66 C.E.
Destruction of the Second Temple	70 C.E.
Rabbi Akiva's Twenty Four Thousand Disciples	80 C.E.
The Reign of Hadrian	117 C.E.
Hadrian's Anti Jewish Decrees	121 C.E.
Rabbi Akiva's Imprisonment and Death	136 C.E.
Death of Hadrian and the Reign of Antoninus Pius	138 C.E.
The Return to Yavneh	149 C.E.
Death of Antoninus Pius and the Reign of Marcus Aurelius	161 C.E.